

Et norsk-svensk sertifikatsystem slik det var tenkt.....

..og forholdet til fornybardirektivet

Zero 19. mai 2009

Mari Hegg Gundersen

NVE

Innhold

- Bakgrunn
- Motivasjonen for grønne sertifikater sist
- Hvordan virker grønne sertifikater
 - Sertifikatberettiget produksjon
 - Sertifikatplikt - sertifikatkvote
 - Handel med sertifikater
- Hva var vi enige med svenskene om?
- Hva ble vi ikke enige om?
- Motivasjon nå – fornybardirektivet
- Kan sertifikater bidra til å nå fornybarmålet?

Historien

- 2000/2001: EUs fornybardirektiv (EC/77/2001)
- 2002/2003:
 - **St.meld nr. 9 (2002-2003) Om Innenlands bruk av gass *mv.*** ("Gassmeldingen").
 - konkret forslag om grønne sertifikater så snart som mulig, og senest våren 2004.
 - Fremme ny produksjon av fornybar energi
 - Markedsbasert virkemiddel
 - Positiv til etablering av et internasjonalt sertifikatmarked!
 - Enova ble opprettet i januar 2002 - Ønske om stabile rammevilkår
 - **Kraftkrise 2002 – 2003**
 - St. meld nr 18 (2003-2004) Om forsyningssikkerhet for strøm **mv.**
 - Arbeide for et norsk-svensk sertifikatmarked med oppstart 1.1.2006

Litt mer historie...

- 2004:
 - NVEs rapport om Grønne sertifikater (rapport 11/2004)
 - Samarbeid med svenske myndigheter
 - St. meld 47 (2003-2004) Om innovasjonsverksemda for miljøvennlige gasskraftteknologiar **mv.**
 - Lovforslag om **elsertifikater** utarbeidet og sendt på høring

- 2005
 - Sverige utsetter oppstart 1.1.2007
 - Valg i Norge – ny regjering

- 2006
 - Forhandlinger om mål mellom Sverige og Norge
 - Ordningen lar seg ikke realisere!

Motivasjon

Forsynings-
sikkerhet

Ny fornybar
produksjon –
i Norge!

Stabile
rammevilkår

Opprettet Enova -
Aktiv rolle i
internasjonalt
sertifikatarbeid!

Markedsbasert
virkemiddel

Kostnads-
effektivitet -
Ønske om lave
strømpriser -
Helst ikke
vannkraft!

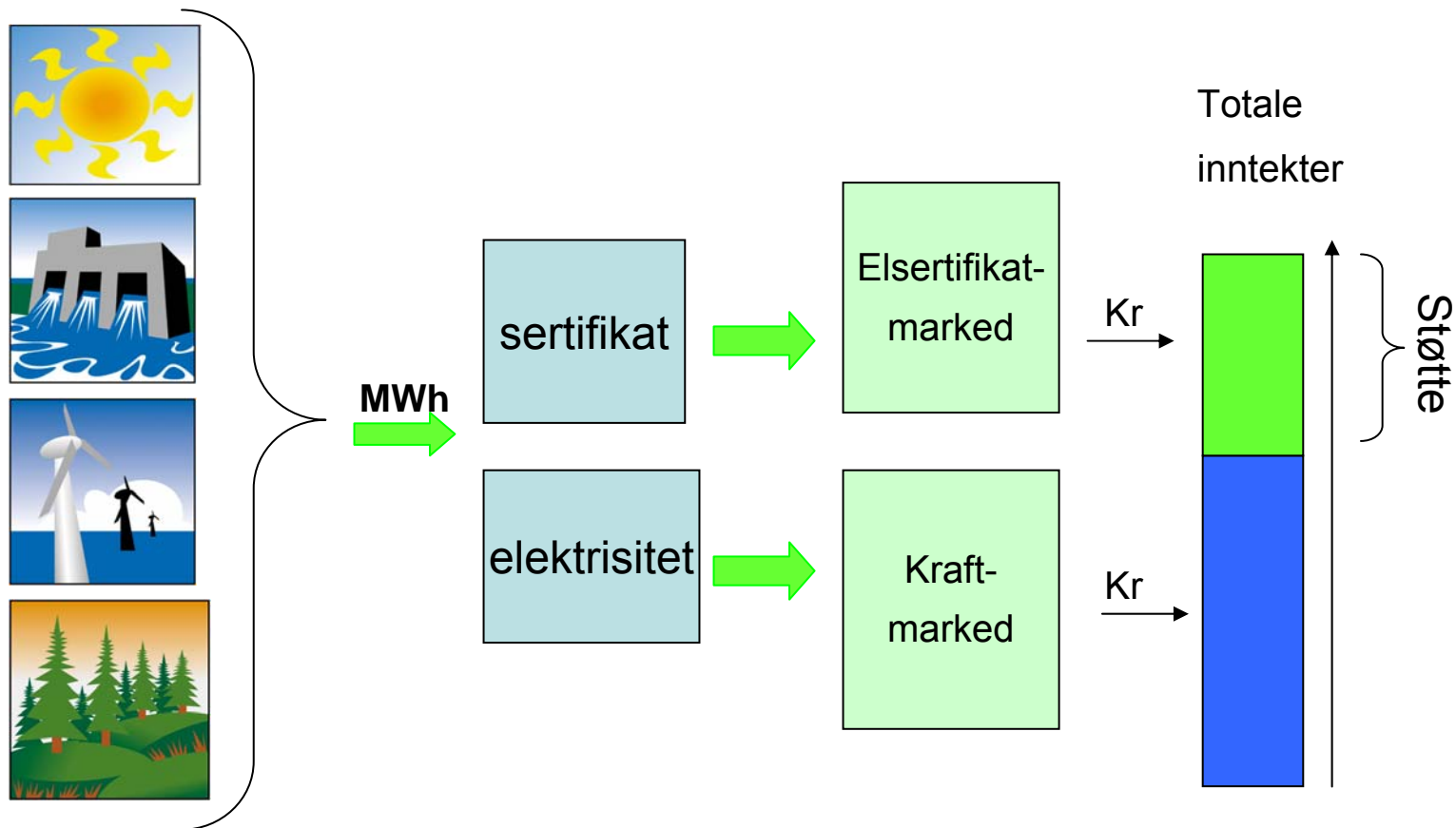
Grønne sertifikater skulle løse dette!

Hvordan virker grønne sertifikater

- **Et markedsbasert virkemiddel – som krever tilbud og etterspørsel!**
 - **Tilbud:**
 - Produsenter av elektrisitet fra fornybare energikilder gis rett til å få utstedt et sertifikat pr MWh elektrisk energi de leverer til nettet.
 - **Etterspørsel:**
 - Det legges en plikt på kraftleverandørene om å innløse en viss mengde sertifikater basert på kraftleveransen til sluttbruker
- Et sertifikat er et elektronisk dokument/verdipapir som selges uavhengig av den fysiske kraften
- Et sertifikat tilsvarer en MWh produsert elektrisitet
- Prisen på sertifikatet bestemmes av tilbud og etterspørsel i markedet.

Hvordan støttes produsentene?

Hvem har rett til sertifikater?

- Teknologinøytral ordning
 - Alle som produserer elektrisitet fra fornybare energikilder
 - Nettilknytning
 - (Byggestart etter 1.1.2004)

- Tildelingsperiode 10 år

Hvem er de sertifikatpliktige?

- **Elsertifikatpliktige**

Kraftleverandører; Alle som leverer strøm over nett til sluttbruker

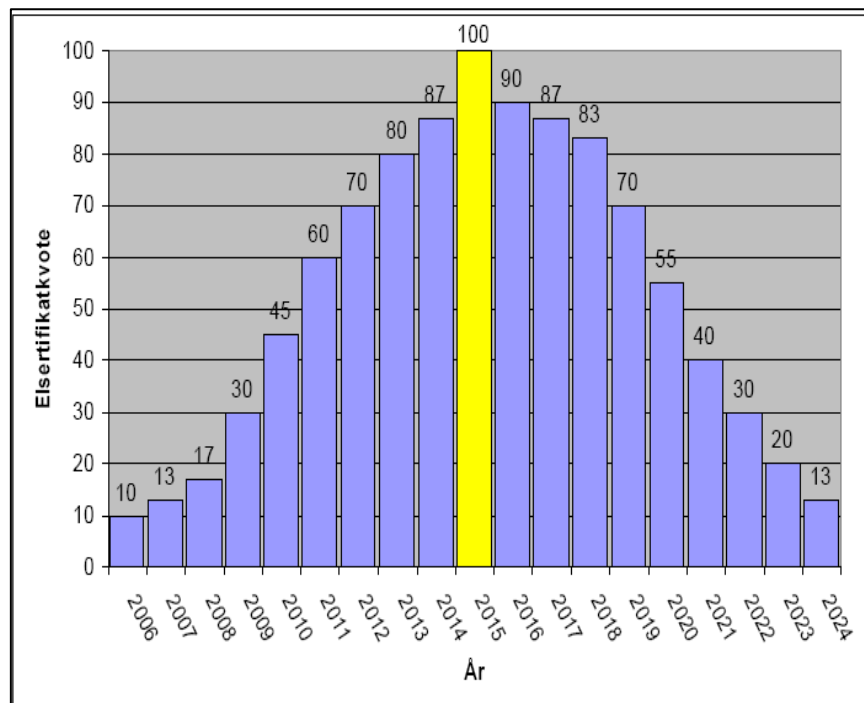

- **Elsertifikatplikt**

plikt til å inneha og innløse en viss mengde elsertifikater hvert år basert på den årlige sertifikatkvoten

- **Elsertifikatkvoter**

Årlige kvoter fastsatt i TWh, summeres opp til ønsket ambisjonsnivå for Norge innen et gitt år

Hvem betaler for den nye produksjonen?

- Kraftleverandører kjøper sertifikater og fordeler kostnaden på all kraften de selger.
- Sertifikatene virker som en avgift på forbruker – kraften blir litt dyrere – reduserer etterspørselen!
- **Men** sertifikater virker samtidig som en subsidie til leverandørene – fører til høyere elektrisitetsproduksjon – som igjen kan redusere prisene i kraftmarkedet!
- Hvilken effekt som er størst og hvor stor kostnaden blir avhenger av eksisterende produksjon og ambisjonsnivå!

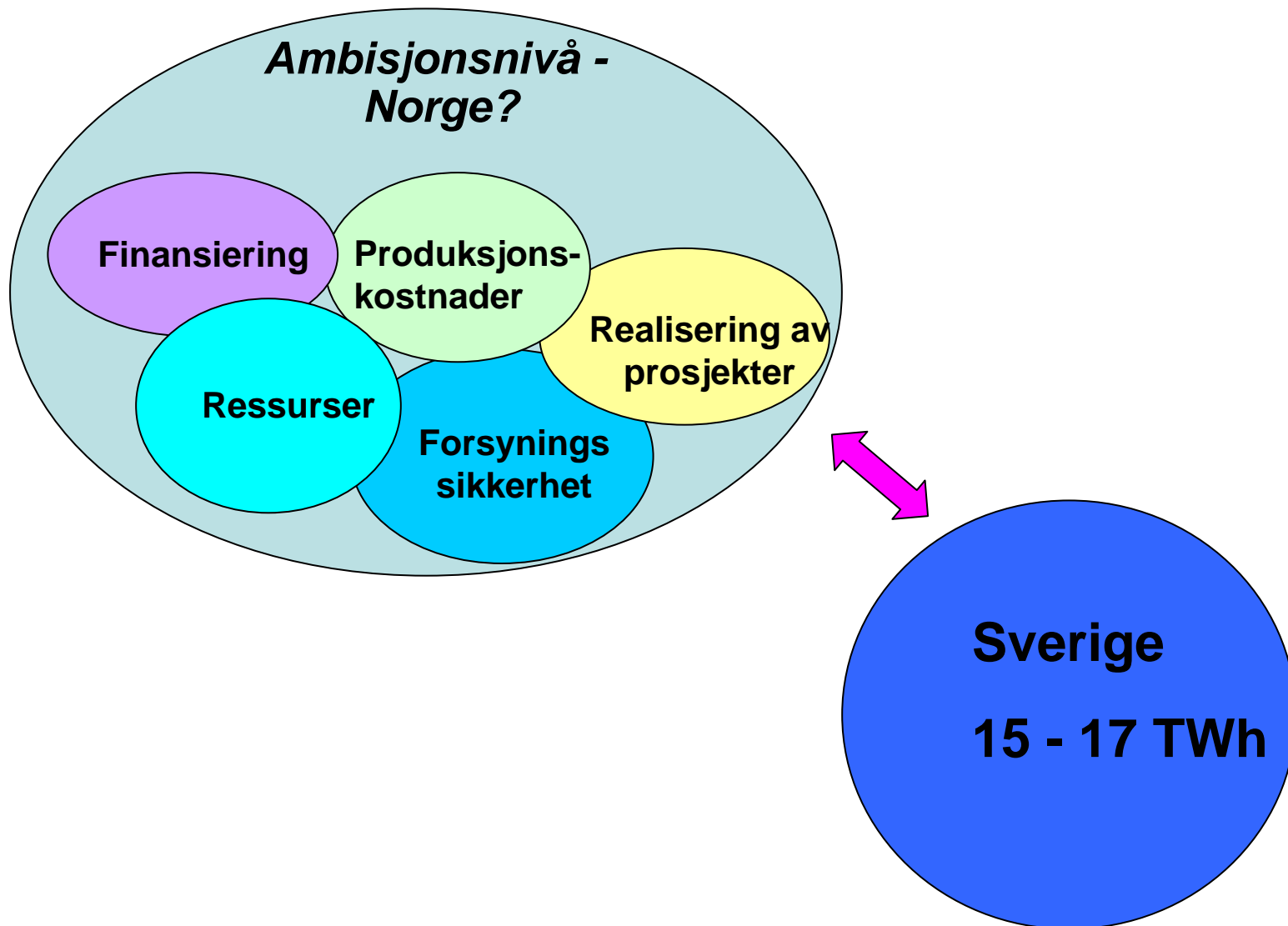

Hva var vi enige med svenskene om?

- Teknologier
- Sertifikatpliktige aktører
- Straffemekanismer
- Nasjonale sertifikatregistre –
 - fri handel
- Felles markedsinformasjon
- Sparing og låning
- Varighet for sertifikater og tildelingsperiode

Alle små detaljer i design av et sertifikatmarked

Hva ble vi ikke enige om?

Hva kan man oppnå med sertifikater?

- Realisering av ny fornybar produksjon
 - Billigste prosjekter først innenfor sertifikatområdet
 - **Men** ingen garanti for at dette skjer i Norge!

- Markedsbasert system
 - Prisene bestemmes i sertifikatmarkedet
 - Markedsaktørene betaler
 - **Men** det tas ikke fordelingshensyn!

- Stabile rammevilkår
 - Et sertifikatsystem må være langsiktig med et klart definert mål
 - Uavhengig av årlige politiske prosesser i hvert enkelt land!
 - **Men** alle endringer underveis vil påvirke markedet!

Motivasjon nå

EU's nye fornybardirektiv

Innføring av direktivet
i Norge

Forsynings-
sikkerhet

Glemt tørrår?

Ny produksjon
i Norden vil
hjelpe

Stabile
rammebetingelser

Lite ny produksjon

– stadig usikkerhet
knyttet til støtteordning

Markedsbasert
virkemiddel

Kostnadseffektivitet

- Enova har bevilget
mange millioner til
vindkraft – uten å utløse
mye ny produksjon

Fornybarmål for Norge

■ Fornybarbrøken:

Prod. fornybar el + prod. fornybar varme/kjøling + Direkte bruk (bio++)
Brutto energibruk

For 2005: $134/220$ TWh = ca 61%

- Basert på direktivets beregning
 - 5,5% likt for alle
 - Vektet BNP/Capita gir ca 8,5 % økning
 - Totalt ca 14 %

Hvordan kan Norge nå et høyt mål?

- Økning fra ca 61% - 75% i 2020
 - Uendret energiforbruk: krever ca 30 TWh ny produksjon
 - Økt energiforbruk med 1% i året: krever over 55 TWh ny produksjon

- Nødvendige tiltak:
 - Øke produksjon av fornybar el og varme
 - Vind, vann og bio
 - Øke direkte bruk av bioenergi
 - Redusere totalt energibruk

Kan sertifikater bidra?

- Virkemiddel for å utløse produksjonen til et visst nivå innen en gitt periode.
- Mål for sertifikatordningen settes i samsvar med fornybarmålet – men gjelder bare fornybar el!
- Krever enighet med Sverige hvordan målet i sertifikatordningen skal beregnes mot landenes fornybar mål
- Direktivets bestemmelser om fleksible mekanismer gjør det fullt mulig å ha et felles sertifikat marked med Sverige!
- Avgjørende for å nå målet i 2020 er langsiktighet og stabilitet!
 - Langsiktighet sikres i sertifikatordningen
 - Stabilitet sikres av målene i fornybardirektivet

2020 – er like rundt hjørnet

- Produksjonen må være i gang innen 2020
 - Planlegging, konsesjon og bygging tar flere år!
- Utsettelse i enhver fase reduserer muligheten for å nå et høyt mål
- Skal et sertifikatmarked bidra til å nå fornybarmålet i 2020 må det på plass nå!

Takk for oppmerksomheten!

Mari Hegg Gundersen

E-post: mhg@nve.no

Tlf: 22 95 91 24

